

Sebastià Roure

EUROPE CHANGE BAD

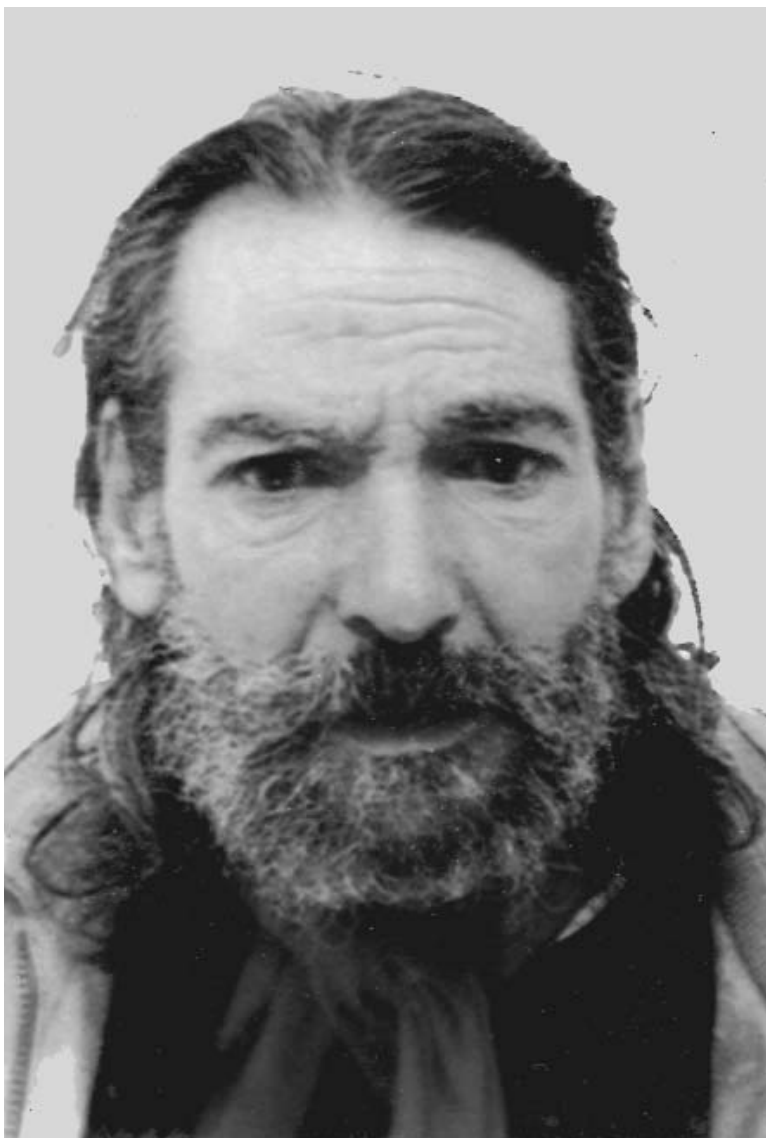

ROURE EDICIONS

Sebastià Roure

EUROPE CHANGE BAD

ROURE EDICIONS

SEBASTIÀ ROURE

UDOWL

[FRAGMENT]

He vist les millors pel·lícules de la meva generació i no hi havia cap càmera per filmar-ho. He vist en un bar del carrer València el Roure recitant Roure, i recitant Maiakovski i Vinyoli i era una cosa que segons el que em van explicar a escola, el que he llegit als llibres i el que em diuen pels bars o per les botigues i pels despatxos, senzillament, no existeix. No és que sigui inconcebible, no és que no se'n conegui l'existència, és que no se'n coneix ni la possibilitat, ni la idea... ja semblo aquella cançó huasteca:

«per a expressar el que jo sent,
falta idioma, falta idea,
falta espai... i pensament.»

Doncs, si un moment així és la realització d'un impossible, vol dir que és una pel·lícula. Però no hi havia ningú filmant-ho, i per tant no era cine. Jo en dic poesia i li vaig al darre des del primer dia. Vull dir que encara que l'home se'ls sapigués perfectament, els poemes, allà no hi havia res de preparat. Se'ls sap més que de memòria, no és cosa de la memòria sola sinó de la columna vertebral, la sageta de foc de Papasseit o la flauta vertebral de Maiakovski i ja que hi som copiaré el rus perquè veritablement Sebastià Roure ens va oferir una copa que era el seu crani ple de versos.

ENRIC CASASSES FIGUERES

«AVUI», 15 DE JULIOL DE 1999

VUIT POEMES

SALVAT-PAPASSEIT DIBUIXAT PER TORRES-GARCIA

ANEM, COS CANSAT

Anem, cos cansat, / on els desapareguts amics / ens donen vivència / dins la càlida memòria. // Portes i mirall / on no goso mirar-me, / taulell i moltes botelles / on els companys serveixen / vi barat per anar aguantant. // Enrere ha quedat la càlida cambra / el paisatge de tardor / s'omple de negres núvols, / la pluja ens visitarà de nou.

ESCOLTA COMPANYY!

Escolta company! / Tu saps llegir clar; / és que jo m'he escoltat / aquesta tarda per la ràdio / i la veu era molt rovellada. // Recordo quan era petit / a l'escola on em feien / llegir de peu, / mentre els altres alumnes / assentats em feien burla / perquè era el fill del Maqui. // El mestre —castellano parlante— / no m'ajudava molt / és clar que no volia lluita / per un marrec sense culpa. // Ara, 1998, haig d'oblidar / sense odi els maleïts feixistes / que feien plorar la meua / Mare que dins meu es troba.

TEMPS D'ESPERA

Temps d'espera / que ens durà per camins / coneguts
llocs on arribarem / amb butxaca buida i cor obert. //
Companys-companyes i amics-amigues / trobarem
beguda i menjar també.

PER QUÈ LA BUIDOR?

Per què la buidor / omple camins i dreceres / on la mirada
es posa? // Carrers i places / on els infants juguen / estan
plens d'amos / amb gossos i cotxes. // Dins la taverna /
tv i paraules sorolloses / omplen la lenta beguda. //
Potser el retorn a casa / serà millor que altres dies / on
la buidor del no-res / és presència quotidiana.

SÓC DEUTOR

Sóc deutor a molts amics nous / i amigues noves. // Els antics amics i amigues / amb orgull ho reconeixen / que mai podré pagar / el que els hi dec / per millor voluntat que hi poso.

ABECEDARI INFORMAL

ANARQUIA-BARCELONA-CATALUNYA-DONAR-
ESPERANÇA-FELICITAT-GIRONA-HEROICA-
INTERNACIONAL-JO-KILOVAT-LA-LLEIDA-
MULLER-NO-OR-PES-QUÈ-ROUREDA-SEBASTIÀ-
TONYINA-UH-VTÈ-X-Y-Z.

CARRERS MULLATS

Per carrers mullats / per pluja d'hivern / passeja el vell
home / de tornada a casa. // Trobaràs potser / una llar
acollidora / o la voluntària solitud. // Jo et desitjo / de tot
cor / el millor retorn / que no t'enfonsi / el mullat paisatge /
que has deixat enrere. // Demà un nou dia / ens esguarda /
per seguir construïnt / un paisatge millor.

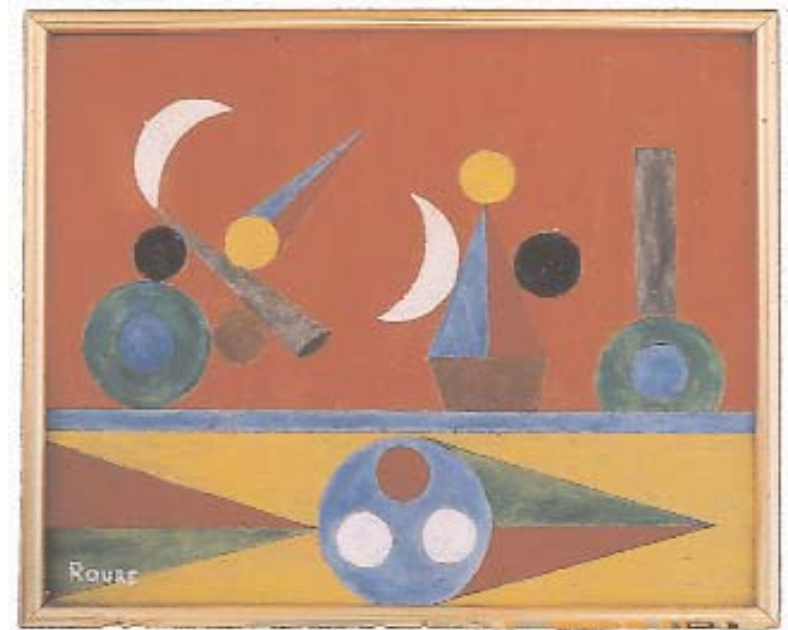
D'ON VINDRÀ LA CLAROR?

D'on vindrà la claror / quan tots els horitzons / estan
envoltats per / ombres de tristor? // Llargues files de
persones / i infants omplen / camins i dreceres / a la
recerca d'un futur / més segur. // Quins de nosaltres /
aixecarà la flama / que doni llum a les / llargues files
d'humanitat perduda? // Damunt les llargues files / la
hipocresia oficial / amb silenci culpable / ens callen el
crit de ràbia.

PINTURA I PARAULA

MAIAKOVSKI FOTOGRAFIAT PER RODXENKO

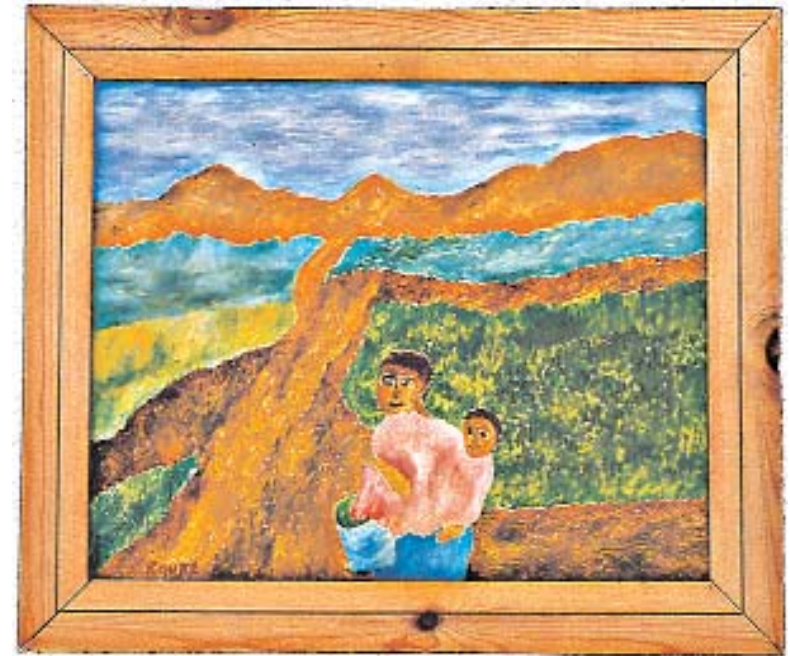
ELLA ÉS TOTA LA LLUNA

Ella és tota la Lluna / i el sol un reflex / de si mateix. / Quan se'n va, / el meu cos rere / un no-res fins l'endemà. // Ella és desconeguda. / Passejar per camins / plens de mirades, / desitjables, / els meus ulls observen / el seu passar, / desitjant-li càlides passes, / pels camins de l'infinit. // Ella és menuda / i capritxosa / com els ulls dels infants. / La vida és més llarga / i ampla del que et deixen sentir. // Ella dos troncs d'arbre / té per cames, / els seus braços / branques on els ocells / hi fan niu, / el seu tors / és d'ivori / el seu cap fixa / l'horitzó.

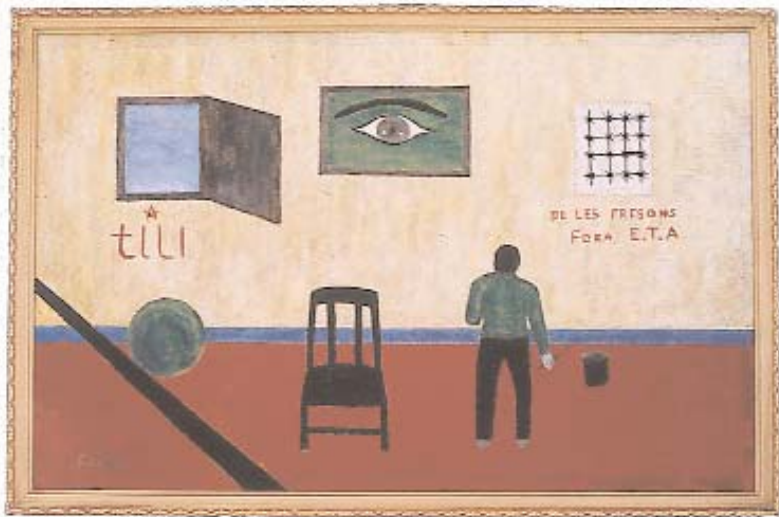
LA TARDA CAIGUDA

Despunten cants d'ocells / des del carrer. / La mirada es
recull / en el paisatge / d'un finestral obert / a la muntanya. /
La música i veu / de catalana gent / ressona en la càlida /
cambra. / Ulls aforats en terres / llunyanes, / amb enyorança
recordo. / Truca el telèfon / en hora baixa, / la parla és
impossible. / La claror del sol / es deixa amagar / pel gir
pausat / de la terra. / La tarda ens ha / arribat altra vegada.

ENYORANÇA DE LA MEUA VISIÓ

Enyorança de la / meua visió, / amb el primer joc / al
costat del pit / de la Mare / que maternalment / vigilava
les espurnes / del perill. // Dins la cambra / en claror de
blau-cel, / menut i vigilant / en l'hora on l'angoixa / més
punyent escridassa / amb plors d'infant va / la joguina
sempre / donada. // Matí, tarda i nit / les menudes
mans / abraçaven aires / de llibertat conquerida. //
Ample finestral / deixava entrar / sorolls de clara / aigua
de rierol / a la plàcida cambra / on jo existia.

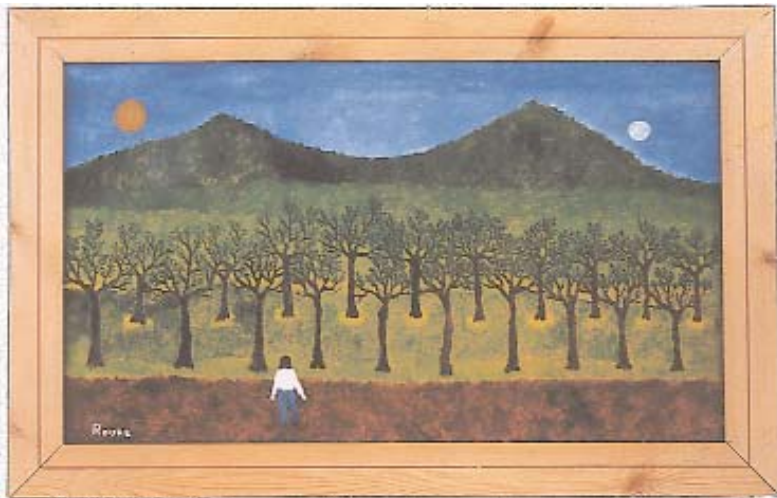
DE DIA EN DIA

De dia en dia / poques passes faig / però cor i veu / hi vaig posant. // Oïdes d'antiga memòria / recordaran / el plàcid temps / on jo vivia, / abocat a la claror / d'un finestral / sempre obert. // Sorolls de feixuc treball / acompanyen / les lentes hores, / en el cel claror d'estiu / dins la cambra / antics treballs / per recordar / el temps que va ser. // Ara, assegut en cadira / de fusta, / laboro la paraula / amb por d'aprenent.

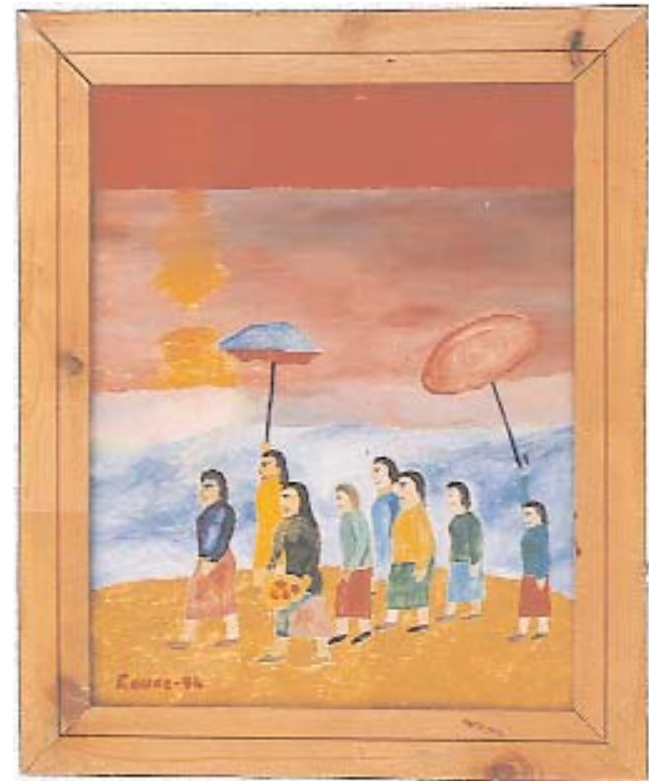
CONEC EL VALOR

Conec el valor / de les paraules, el cant i el crit. / Tots són iguals / dins meu. // Les paraules amorfes / que tu no escoltes, / el cant ancestral / que no et desperta, / el crit inútil / per tancades orelles. // Aniràs terra endins / sense trobar una mà amiga / tornaràs a la casa / on ningú t'espera, / et preguntaràs / el perquè de tanta solitud, / esperaràs l'endemà / per tornar a viure. // Conec el valor / de les paraules, el cant i el crit. / Tots són iguals / dins meu.

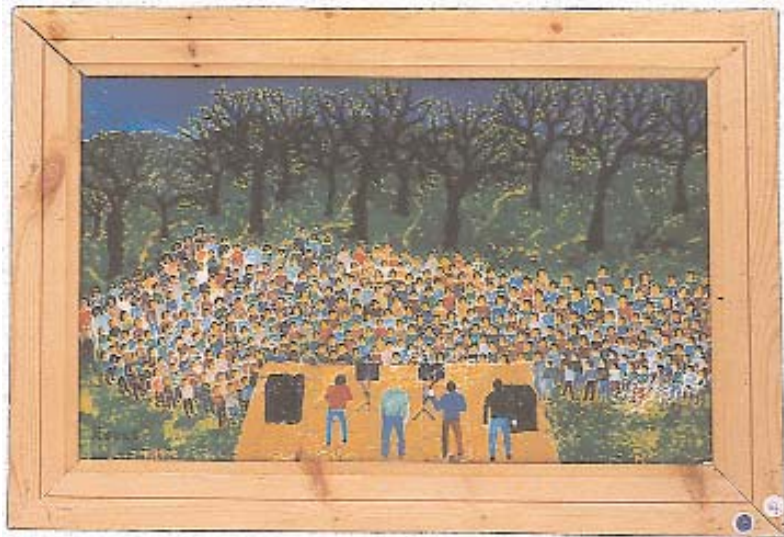
OMBRES DE TRISTOR

Ombres de tristor punyent / envolten el meu pensament, / limitat el temps d'una atzarosa vida, / veig fondals de terra verge. // Fango amb rovellada eina, / camps i hortes / que el meu cor acull. // Quatre barres sagnants / m'acompanyen, / vagi on vagi, / orgullosament defenso / la història dels avantpassats. // Cordes d'una balalaika / moscovita / em porten sons / d'una terra llunyana. // Antics records floreixen / amb intensa vermellor, / plàcidament observo / les arrels. // Clarors de cabells / damunt d'antiga festa, / sota boina de Tolosa / s'amaguen.

ÉS L'HORA

Bon dia! És l'hora. / El sol i els arbres / somriuen quan ens veuen passar, / la gent també. // Amics alegres / tocant per vosaltres / aquesta cançó. // Si us agrada / us hi podeu quedar, / si no us aneu, / allà on vulgueu. // Nosaltres seguirem / treballant / pels presoners / que la llibertat mereixen.

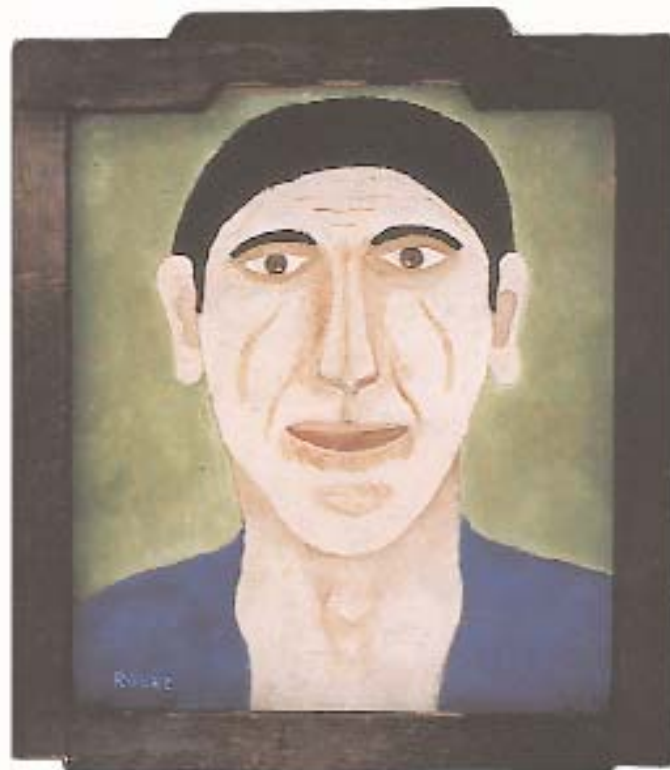
EUROPE CHANGE BAD

Europe change bad / and my friends / of foot in the ways. // Listen now! / Strong song for your / crazy head. // The man working / for the money / and we working for the life. // Poor man walking / to the streets / and destroy the hypocrisy / all round you. // Not money, not sympathy / many money, many sympathy, / but friends, rich and poor / the same history for me. // Now, I can say / with other language. / En català! // Però no et puc dir / moltes frases, / la música viu dins meu. / Comprends! // Temps lliure / per anar esperant / els amics / que sempre arriben / i sempre responen. / Entens! // Fàcilment m'acompanyes / pel camí de la incertesa / però no importa, / jo sóc el mateix que neix en cada / cançó. // Europe change bad.

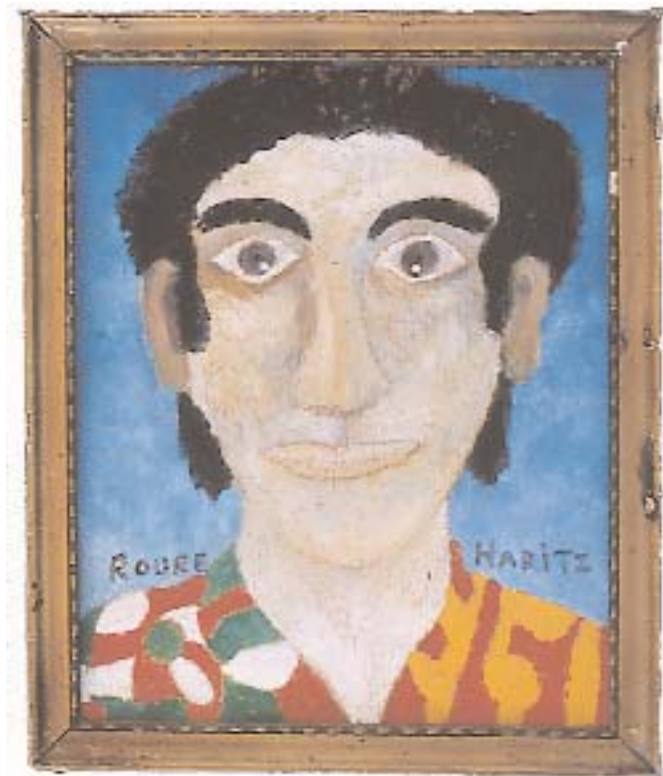
BLUE IN THE SKY

Blue in the sky / the wind in the trees / green grass beautiful / and I'm very happy. // Close the doors / close the house / and my friend's / out of my side. // Open the doors / open the ways / and my friend's / coming and help me. // Tired body after / Anarchic act / but friends, to be free. // Clouds in the sky / storm in the fields / grey asphalt in the streets / and we big band annoy.

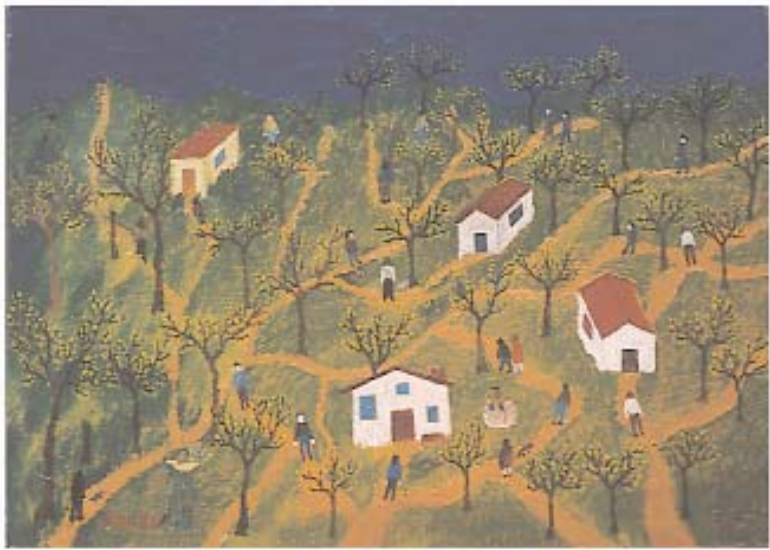
DAWN IN THE CITY

Dawn in the city / and crazy head. / Again big friend /
hope new way. // Something money / in the pocket / and
ways are be free. // To Europe sweet wind / in the song. /
With magic bus / the eyes looking / fields and towns. //
In the new city / mine stranger. / The music playing in the
streets / and we walking / to the streets. // The police all
round us / and your eyes / looking us. Why? // Dawn in the
city / and crazy head. / Again big friend / hope new way.

MR. WELLS

Mr. Wells your ways / not true for them. / Welcome from
the hell. // Your soul is crazy / your body is danger. / In
your hands good music / and always be free. // The family
good / in your side, / in your house many things / for
your baby Lara / and your woman Chivi / working in the
home. // Now, you working / very strong in the streets /
but tomorrow perhaps / very free. // Mr. Wells your ways /
not true for them. / Welcome from the hell.

NIT RERE NIT

Nit rere nit / imaginant somnis / que dins la memòria / vaig guardant. // Amb la claror del matí / observo paisatges / que els meus cansats ulls / guarden per un demà / no molt llunyà. // Llarg i ample el camí / davant meu, / el cos —com viatger / sense bitllet— / esguarda amb recel / el pas del temps. // Cants d'ocells / dins frondosos boscos, / sorolls d'aigua de riu / escolto, / mentre vaig caminant. // En el cel, / blau ennuvolat d'hivern / en els marges del camí / verdor de primavera. // Aturat dins el tren viatger / els sons de la veu humana / acompanyen la llarga espera.

PERDENT SOMNIS I ESPERANCES

Perdent somnis i esperances / que les nits i dies / es van emportant, / enumero cançó rere cançó / un tros del paisatge / del meu cor. // En primer lloc: / La Mare del carrer / de la llibertat. // En segon lloc: / Passes i corredisses / pels carrers sense por / del perill. // En tercer lloc: / Camps de futbol / on érem els escollits. // En quart lloc: / Les fàbriques on la suor / era menyspreada. // En cinquè lloc: / Les noies càlidament abraçades. // En sisè lloc: / La beguda compartida / en nits de llarga durada. // En setè lloc: / La fúria punyent / del fusell a la mà. // Perdent somnis i esperances / que les nits i dies / es van emportant.

HE VISTO A LA MUERTE

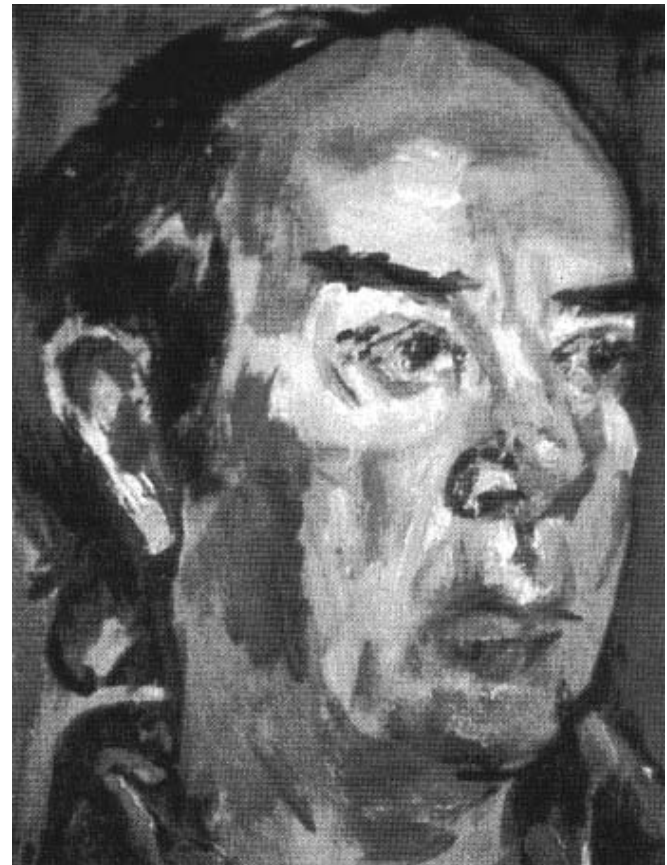
He visto a la muerte / pasear por la ciudad / a oscuras, /
 sus ojos fijos / en las cerradas ventanas / buscando un
 rayo de luz / por donde penetrar / en la habitación del
 moribundo / que esperando está / su última hora. // Mis
 pies tambaleantes / de borracho, a la casona del bosque /
 me llevaban. // Al llegar y abrir / la pesada puerta / los
 ojos de la gata / «Zuribeltza» me encontré. // Luego, en
 la tranquila / cocina recordé / a los ojos de la muerte /
 que paseando estaban / por la ciudad a oscuras.

NO ESTOY TAN MAL

No, no estoy tan mal / en la gran ciudad, / tengo amigos /
 que estan peor, / sus hijos los domingos / no pueden ir
 al cine. // El paro, provocado por el / capital, / golpea sin
 piedad / a las gentes más humildes. // Corruptos políticos /
 nos hablan de tiempos peores, / otros nos cuentan /
 viejas mentiras. // Terminado mi trabajo / paseo por la
 ciudad / sin alegría, / al llegar a la taberna / mi sed al
 momento / queda colmada. // Al regresar a la casa /
 sueño con un mañana / mejor. / Los sueños, sueños son. //
 No, no estoy tan mal / en la gran ciudad, / tengo amigos /
 que estan peor, / sus hijos los domingos / no pueden ir
 al cine.

FEM FEMS

VINYOLI PINTAT PER MUNDÓ

El passat inexorable / portem en el present, / davant nostre /
dies de creació. // Quadre damunt quadre / el treball fet es
guarda / la música torna a sonar / amb llibertat africana. //
Les presses individuals / són esmicolades com pastís, /
nosaltres guerrillers de ciutat / en el front de la lluita ens
trobem.

Vigilar el caldo, / baixar a 4 o 3, / dos hores mínim / no
ens escaldem. // Descansar i més descansar, / el sou
obligat, / temps de mercaderia / on el mirall-espill és
reflectit. // On la troballa trobem / s'enfonsa el cel blau, /
les cases —vet aquit— / són barceloneses.

Empenyem la freda llosa / en nit ancestral, / els ulls clars
de la mort / ens piken l'ullet. // Perduts, trobats i retro-
bats / guanyem la beguda, / la seca font / sense aigua
ens ha deixat. // Finestrals rodons / on la llum es mou, /
sense tancar la porta / antiga vivència.

Ens compren per / 4 monedes usades / i venem els bitllets /
com si almoines fossin. // Amb el demà davant / el dubte
permanent / ens acompanya. // Trencat el mirar, / oberts els
ulls, / el pensament joiós, / el cos tombat, / l'espai ample
i llarg, / matí, tarda i nit. / A la mitja tarda / és acabada la
feina.

Desolació endavant i enrera / desolació per tot arreu, /
ulls foscos de tristor / omplen les conques dels rius. // La
llibertat conquerida / s'ha tornat pols, / la tardor fa caure
les fulles / tan sols les perennes queden. // Ulls oberts
dins públic lloc / miren el compartit treball, / subtil creació /
d'un fèrtil caminatge.

Truquem dins amigables cors / amb sons de pau i alegria, /
la mort ens busca / sense donar-nos treva. // Ressonen
en l'espai / trons i els llamps baixen, / acompanyant la
pluja, / encongits dins la casa, / ens mirem sense por. //
Esperem l'hora / per retrobar-nos, / la joia pot ser trencada /
fins l'endemà.

Reconvertir esperances / passades en el temps, / apretem
el pas / amb força de penjador. // Damunt les muntanyes /
i caminant per serralades / escoltem el crit de les aus /
demanant almoïna. // Ulls cecs de visió / ens acompanyen
sempre, / el tacte del cor / ens dóna vida.

Truques i truques / amb seguretat, / el vent pentina / els
llargs cabells. // El sol escalfa la pell, / el cor batega el
sentiment, / la cadira de fusta / i el somriure en els llavis. //
Els sons sense imatge, / el rectangle apagat, / la joïosa
espera s'omple / de llum resplendent.

És molt lluny / tot plegat, / si ens hi acostem / alguna cosa trobarem. // Omples de queviures / l'amistosa taula: / som-hi, que n'hi ha / per tots i en sobrarà. // Mireu, tots junts anem / a un racó ple de vida, / els qui falten / vindran més tard.

Portes tancades i obertes / on la gent s'hi troba, / les claus trontollen / en el penjant de la paret. // Fins aquí hem arribat / amb el cor obert, / els camins del futur / són això, futurs. // Som com som / lluitadors i lliures, / enrera queden els altres / bocabadats d'enveja.

Somos entre sombras / brillante luz floreciente, / los
sonidos dulces / acompañan el lento pasar. // Infinitos
caminos / en el hoy de cada día, / personajes amistosos /
en cada esquina aguardan. // Indigentes en el cielo azul
nuestro mirar es brillante, / paseando en las calles /
nuestro andar es libre.

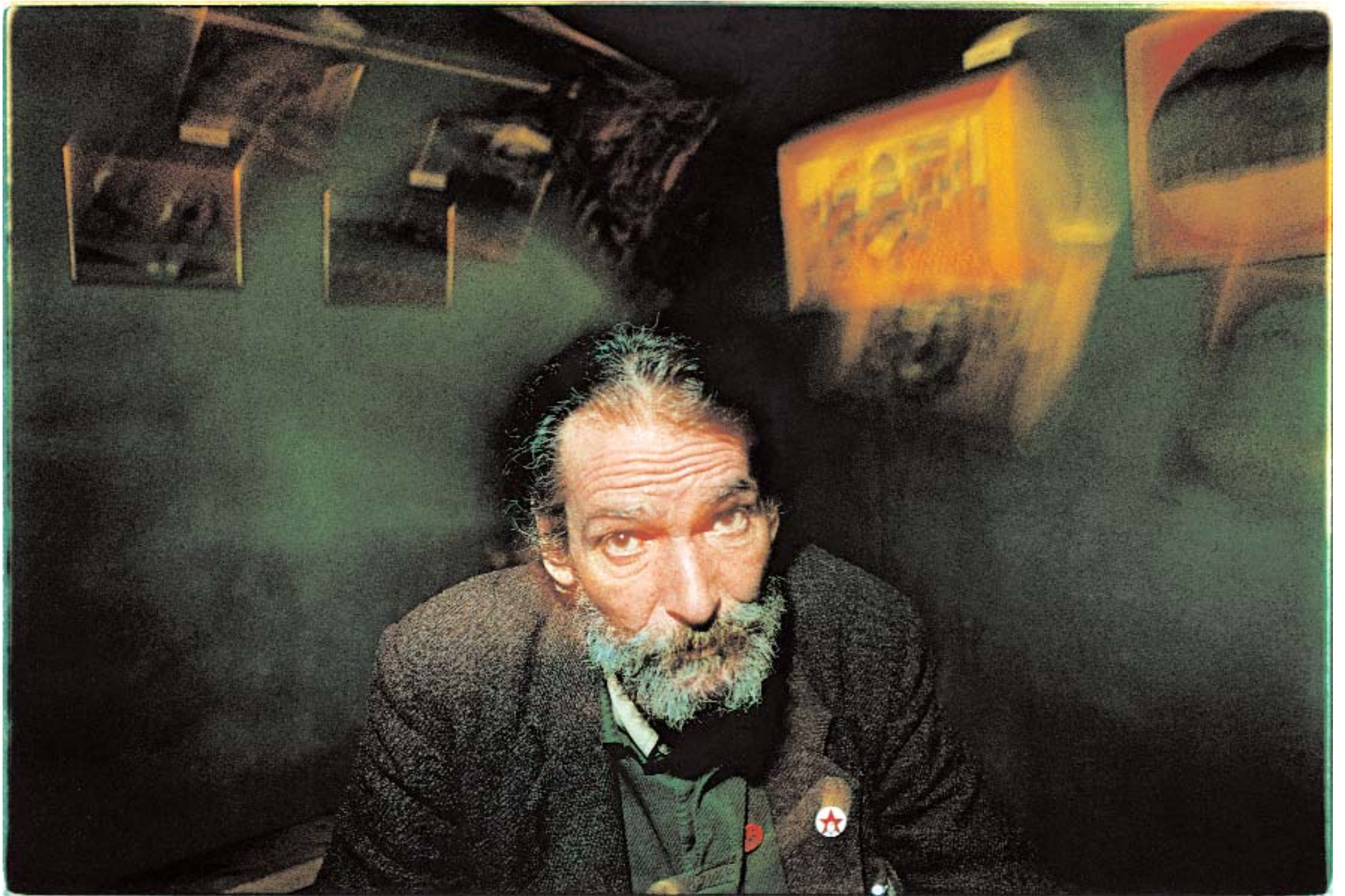
Embarrancat en el buit / el fort vent és, / planys antics
sentim / dins la gran ciutat. // El camí de la memòria /
tremola, les muntanyes / verdes es deixen mirar. // El
llarg i ample mar / batega damunt la sorra, / els llums
del poblet / ens esperen joiosos.

Esperem el jorn / que ens deixin descansar / retrobats
en el paradís / construït amb mans d'orfebre. //
Habitacions pintades / omplen els espais conquerits, /
amb permanent esclavitud / ens trobem en permanent
lluita. // Solitud compartida / des de llarg temps / no
ens deixis ferits / per la traïdora llaga.

Humans amb dents / d'animal ferit / mosseguen arbre
caigut / surant en el riu de la vida. // Cos infantil / que
no coneix l'infèril camí / dels maleïts diners. // Dins el
tren militar / subvertim el viatge, / arribant a la vila de
Gràcia / les parets ens abracen.

Decebut de camins / i drecceres, / el cos humà es fa /
fonedís entre pedres. // Animal ancestral / com brincolls
verds, / el vent gira / les pàgines del no escrit. // Tornem
a una lluita / que endavant ens porta, / rere nostre tot fet, /
en nosaltres llibertat.

Cap petit, / ample somriure / en els oberts llavis, / mirem
nosaltres. // Flaire de cabells nets / omple l'estança /
per on passes / donant Amor. // Temps més temps /
sumem amb creació, / demà, ahir i avui / matí, tarda i nit /
es viu fins l'infinit.

EUROPE CHANGE BAD

Afanyin-se a passar pel bar Fúria del carrer Guillerries —tocant a la plaça del Diamant— a veure els quadros d'en Roure abans no els despengin, que no se sap quan serà però serà una setmana d'aquestes i valen la pena. Aquest jove pintor, un barrabàs dandi indi urbà que deu rondar la cinquantena és, com firma a vegades ell, simplement, «Sebastià Roure, l'home que treballa tot el dia». Incòlume davant les temptacions del ramat, sempre ha viscut de la gorra o de la venda escadussera d'un quadre o d'un llibret. És el pintor originari, el de la personalitat inconfusible, amb aquelles pintures que hom reconeix que són seves a la primera, aquí i a Manila.

Afanyeu-vos a passar pel bar Fúria a beure amb els quadros del Roure darrera vostre, que de tota manera, així i tot, us acompanyaran amb el seu efluvi benèfic i reconstituent. I sempre us podeu girar de tant en tant i veure la cambra inacabada de la revolució. O l'arbre que fuig del marc amb una aparença d'ingenuïtat conceptual que transfigura una perfecta saviesa inèdita en la pintura d'avui i demà. Molts dels quadros representen, i sovint fins i tot per escrit, els mots terra i llibertat, perquè l'home no ha deixat ni un centímetre de comprometre's, d'actuar i de creure en allò mateix que creia

d'adolescent. En això no ha canviat perquè no hi ha cap motiu de canviar: perquè ja tenia raó, d'adolescent, i més raó que un sant. Després d'una breu temporada a la fàbrica el nostre home ja no ha tornat a trepitjar mai més un sol treball assalariat.

El veiem i sentim sovint també fent de poeta i de rap-soda en català i en èuscar, en cervantí i en brasiler i encara en un altre dels idiomes d'aquesta península i comarca del món: l'anglès barceloní, l'anglès d'estar per casa que se sol sentir pels nostres carrers i places quan ens mirem d'entendre amb un nipó o amb un finlandès, per exemple, que no té res a veure, en sa gramàtica, amb l'anglès autèntic que parlen els neozelandesos o els jamaicans. Quan declama el Roure es fa el silenci i cada paraula esclata allà entre nosaltres amb tota sa força nova. Deu ser per això que a tants bons músics els agrada acompanyar-lo en els recitals. El Roure pot anar a qual-sevol lloc del món a dir un poema de Vinyoli i sé que serà escoltat. Dic Vinyoli perquè en té tres o quatre al repertori, però també hi ha Espriu, Maiakovski, Roure i molts altres. El poema per exemple titulat «Europe change bad» és tan bo com el millor dels seus quadros, i viceversa.

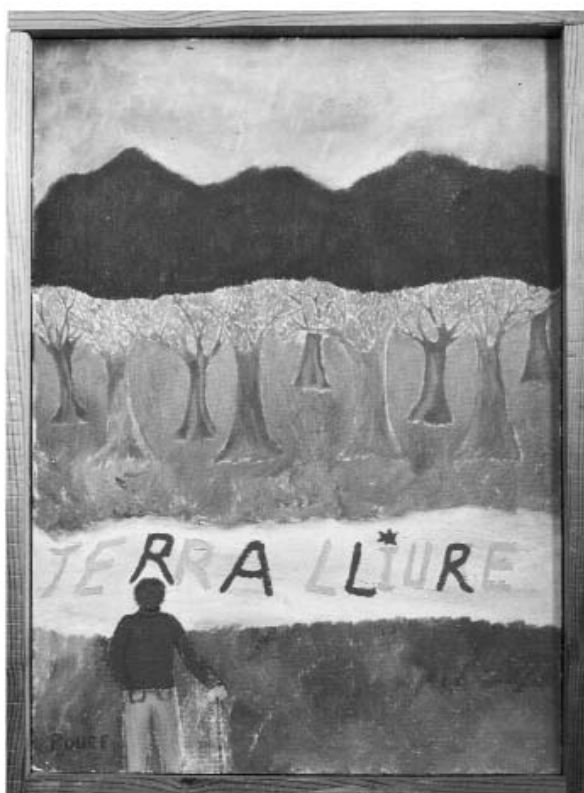
ENRIC CASASSES FIGUERES

«AVUI», 30 DE SETEMBRE DE 1999

ÍNDEX

UDOWL	3
VUIT POEMES	5
ANEM, COS CANSAT	6
ESCOLTA COMPANY!	7
TEMPS D'ESPERA	8
PER QUÈ LA BUIDOR?	9
SÓC DEUTOR	10
ABECEDARI INFORMAL	11
CARRERS MULLATS	12
D'ON VINDRÀ LA CLAROR?	13
PINTURA I PARAULA	15
ELLA ÉS TOTA LA LLUNA	17
LA TARDA CAIGUDA	18
ENYORANÇA DE LA MEUA VISIÓ	19
DE DIA EN DIA	20
CONEC EL VALOR	21
OMBRES DE TRISTOR	22
ÉS L'HORA	23
EUROPE CHANGE BAD	24
BLUE IN THE SKY	25
DAWN IN THE CITY	26
MR. WELLS	27
NIT RERE NIT	28
PERDENT SOMNIS I ESPERANCES	29
HE VISTO A LA MUERTE	30
NO ESTOY TAN MAL	31

FEM FEMS	33
[EL PASSAT INEXORABLE...]	34
[VIGILAR EL CALDO...]	35
[EMPENYEM LA FREDA LLOSA...]	36
[ENS COMPREN PER...]	37
[DESOLACIÓ ENDAVANT I ENRERA...]	38
[TRUQUEM DINS AMIGABLES CORS...]	39
[RECONVERTIR ESPERANCES...]	40
[TRUQUES I TRUQUES...]	41
[ÉS MOLT LLUNY...]	42
[PORTES TANCADES I OBERTES...]	43
[SOMOS ENTRE SOMBRAS...]	44
[EMBARRANCAT EN EL BUIT...]	45
[ESPEREM EL JORN...]	46
[HUMANS AMB DENTS...]	47
[DECEBUT DE CAMINS...]	48
[CAP PETIT...]	49
EUROPE CHANGE BAD	52

El meu agraïment a l'Enric, la Mir, el Zanah i a en toni Fortuny, que sense el seu ajut faria anys que estaria enterrat. A vosaltres —amics, amigues—, que quan ens retrobem em doneu inspiració per seguir treballant. Moltes gràcies. Sebastià Roure. Aquesta edició de 100 llibres d'EUROPE CHANGE BAD —amb un article i mig d'Enric Casasses i Figueres—, s'ha acabat d'imprimir el 14 d'abril de 2002 als obradors de Roure edicions. Edició de Roure, Montse, Ester, Enric, Mir, Albert, Maria, Marc, Vera, Daniel, Cecília. Fotografia de les pàgines 50 i 51: Albert Pijuan. Grafisme: Marc Valls.

POOR MAN WALKING